U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty ve věci žalobce: **B. G.**, zastoupený Mgr. Jakubem Klobáskou, advokátem, Jezuitská 582/17, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2024, čj. OAM-1132/ZA-ZA11-VL14-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 8. 2024, čj.22 Az 10/2024 - 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Jakubu Klobáskovi, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 800 Kč, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce je občanem Turecké republiky a příslušníkem kurdské menšiny. V srpnu 2023 požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 3. 2024 žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil u Krajského soudu v Brně (*krajský soud*), který jeho žalobu napadeným rozsudkem zamítl.

[3] Žalobce (*stěžovatel*) podal proti rozsudku kasační stížnost, v níž uvádí, že z důvodu své kurdské příslušnosti byl celý svůj život šikanován a ekonomicky znevýhodňován. Přesah vlastních zájmů stěžovatel dovozuje především z toho, že se s nerovným zacházením nepotýká sám, nýbrž všichni příslušníci kurdské menšiny. Stěžovatel dále namítá nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem ve věci obecné situace Kurdů v Turecku. V tom shledává vady rozsudku podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Poukazuje na to, že nebezpečí nehrozí pouze politicky aktivním Kurdům. Sám stěžovatel politicky aktivní není, a přesto pociťuje ohrožení v případě nuceného návratu do vlasti. Závěr o tom, že v minulosti nevyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv, považuje za zjednodušující a nesouladný s ustálenou judikaturou. Stěžovatel namítá rovněž vadu podle § 103 odst. 1

písm. b) s. ř. s., když tvrdí, že skutková otázka, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spise. Žalovaný si navíc neobstaral dostatek relevantních informací o zemi původu pro posouzení důvodnosti jeho žádosti. Stěžovatel dále poukazuje na zprávu lidskoprávní organizace *Minority Rights Group*, ze které mimo jiné plyne, že je zakázáno užívání některých kurdských jmen, což může kurdské menšině (tedy potenciálně i stěžovateli) způsobovat jisté obtíže. K otázce získávání relevantních informací o zemi původu stěžovatel odkázal na rozsudek NSS ze dne 14. 9. 2024, č. j. 10 Azs 122/2023 - 23. Závěrem uvedl, že kurdská menšina je obětí diskriminace, což považuje za dostatečný důvod pro přiznání mezinárodní ochrany.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti shrnul, že nesnáze stěžovatele (a obecně kurdské menšiny) nedosahují intenzity pronásledování podle zákona o azylu a stěžovatel pouze opakuje skutečnosti již dříve uplatněné v žalobě, s nimiž se žalovaný již řádně vypořádal. Ztotožnil se proto se závěry napadeného rozsudku krajského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout.

[5] NSS nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po přezkumu přípustnosti, zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud by tomu tak totiž nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se přitom podle ustálené judikatury zdejšího soudu může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou NSS*.

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci NSS.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. *judikatorní odklon*. To znamená, že NSS ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) V napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

> a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
>
> b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že NSS není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

[7] Přijatelnost kasační stížnosti je tedy třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého

z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů (podmínek řízení), jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Jinými slovy vyjádřeno, teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, NSS posoudí její důvodnost.

[8] Ze shora uvedeného obecného vysvětlení postupu NSS v těchto řízeních je také patrno, že je primárně úkolem (a především zájmem) samotného stěžovatele (resp. jeho zástupce), aby soudu poskytl přesvědčivou argumentaci právě k otázce přijatelnosti kasační stížnosti, tedy aby uvedl racionální důvody, pro které návrh přesahuje jeho vlastní zájmy ve shora uvedeném smyslu. Není úkolem NSS, aby tyto důvody domýšlel namísto něj. Podstata každého soudního řízení totiž spočívá v tom, že úkolem soudu je spravedlivě rozhodnout na základě aplikovaných právních norem a jejich dřívějšího výkladu judikaturou, přičemž účastníci řízení za tímto účelem soudu poskytují skutková tvrzení, předkládají důkazní návrhy a uvádějí argumentaci, která je způsobilá přesvědčit soud o správnosti jimi zastávaného řešení rozhodovaného případu.

[9] Stěžovatel ani jeho zástupce tak nicméně v nyní posuzované věci neučinili. Stížnostní argumentace se totiž omezuje v podstatě na popis skutkových okolností věci a velmi povšechnou polemiku s vydanými rozhodnutími. Takto pojatá argumentace se však zcela míjí se shora popsaným institutem přijatelnosti kasačních stížností. Jinými slovy vyjádřeno, stěžovatel netvrdí, že by v daném řízení byla řešena nějaká „nová“ právní otázka, že by nebyla respektována judikatura soudů anebo že je namístě učinit judikaturní odklon.

[10] NSS předně uvádí, že nelze přisvědčit argumentaci stěžovatele, který přesah vlastních zájmů shledává v tom, že s diskriminací se nepotýká pouze stěžovatel, nýbrž všichni příslušníci kurdské menšiny. K tomu je vhodné uvést, že problematika údajného nesprávného právního posouzení věci s ohledem na pronásledování kurdské menšiny v Turecku byla již NSS opakovaně řešena. Z judikatury vyplývá, že ačkoli postavení Kurdů v Turecku není optimální, nelze bez dalšího tvrdit, že samotnou příslušností k této menšině by byla sama o sobě naplněna intenzita pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona (k tomu viz např. rozsudek ze dne 11. 9. 2012, č. j. 4 Azs 34/2011-154, usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 9 Azs 250/2015-23, ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018-28, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, ze dne 14. 1. 2022, č. j. 2 Azs 240/2021-27, ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 Azs 129/2023 - 29, a mnoho dalších).

[11] NSS s poukazem na uvedenou judikaturu potvrzuje závěr krajského soudu a opakovaně uvádí, že „pouhá“ příslušnost ke kurdskému etniku není bez dalšího azylově relevantním důvodem. NSS nezpochybňuje, že Kurdové (včetně stěžovatele) v Turecku mohou čelit a čelí různým formám diskriminace. Nicméně v souladu s aktuální judikaturou k azylově relevantnímu pronásledování v Turecku, výhradně pro kurdskou národnost, zpravidla nedochází (viz rozsudek NSS ze dne 2. 8. 2024, č. j. 5 Azs 57/2024 - 61, bod [19] a tam citovanou judikaturu, či usnesení NSS ze dne 8. 8. 2024, č. j. 5 Azs 29/2024 - 31). Krajský soud pak správně vycházel z této judikatury s důrazem na to, že byť se této menšině děje příkoří, nedosahuje azylově relevantní intenzity. Stěžovatel netvrdil specifické okolnosti, které by v jeho konkrétním případě zvyšovaly riziko, že může být v zemi původu pronásledován. Rozsudek krajského soudu pro výše uvedené netrpí žádnou z vytýkaných vad, stejně jako rozhodnutí žalovaného.

[12] Stěžovatel navíc v kasační stížnosti a ani dříve ve správním řízení nenamítal, že by sám byl jakkoliv politicky aktivní. Stěžovatel pouze obecně argumentuje nerovným postavením Kurdů v Turecku, které však, jak bylo již výše uvedeno, není samo o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (srov. usnesení ze dne 19. 2. 2024, č. j. 8 Azs 268/2022 - 37).

[13] Namítal-li stěžovatel nedostatečné zjištění skutkového stavu krajským soudem, ohledně naplnění podmínek pro udělení některé formy mezinárodní ochrany a zohlednění relevantních informací o zemi původu, k tomu NSS ustáleně judikuje, že žalovaný musí při posuzování žádostí vycházet z dostatečně aktuálních, důvěryhodných, objektivních a přesných (adresných) informací o zemi původu (např. rozsudky NSS ze dne 4. 2. 2009 č. j. 1 Azs 105/2008-81, nebo ze dne 25. 4. 2019 č. j. 5 Azs 207/2017-36). Tomu podle NSS krajský soud i žalovaný dostáli, když svá rozhodnutí opřeli o relevantní informace o zemi původu stěžovatele. Ani touto námitkou stěžovatel nevznesl otázku, která by odůvodňovala přijatelnost kasační stížnosti. Nad rámec výše uvedeného NSS dodává, že ani další uplatněné námitky stěžovatele nemohou založit přijatelnost kasační stížnosti.

[14] Je proto třeba shrnout, že k řešení všech otázek přednesených stěžovatelem v jeho kasační stížnosti již existuje ustálená judikatura. NSS neshledal tuto judikaturu rozpornou a rovněž nevidí žádný racionální důvod se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by se krajský soud v napadeném rozsudku dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Rozhodnutí žalovaného a krajského soudu má oporu ve správním a soudním spise a reflektuje závěry citované judikatury. Žalovaný v napadeném rozsudku odůvodnil, proč stěžovatelem uvedené důvody nepovažuje za dostatečné k udělení mezinárodní ochrany.

[15] Lze proto uzavřít, že ve věci stěžovatele nedošlo k naplnění žádné z dříve uvedených podmínek přijatelnosti, a NSS proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná.

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, body 51 až 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ministerstvu, které by jinak toto právo mělo, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[17] NSS dodává, že stěžovateli ustanovil zástupce, advokáta Mgr. Jakuba Klobásku, k zastupování stěžovatele v řízení o kasační stížnosti. Proto podle § 35 odst. 10 části věty prvé za středníkem s. ř. s. odměnu za zastupování nyní hradí stát. NSS přiznal advokátovi odměnu za dva úkony právní služby dohromady ve výši 6 200 Kč (2 x 3 100 Kč), tj. převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), a paušální náhradu hotových výdajů v částce 600 Kč (2 x 300 Kč) podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Dohromady to činí 6 800 Kč. Tato částka bude advokátovi vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. listopadu 2024

Vojtěch Šimíček

pokračování

předseda senátu